

до смъртен час за тебе да блуждай окото;
защото радостта ще избира -
от скръб за тебе да умра.

За поета словото е материал и сетиво. Изповедните му думи, както се казва в програмното му стихотворение *“Слова”*, наистина са възглени, осветяващи неговия път. Декопирането им дава възможност да се проникне в ужасяващо сложната мисловност на Яворов. Не той се вписва в каноните на символизма и неговата критичност, а размирната му душевност достига до модерните поетични форми с интуитивната сигурност на родения талант, за когото мярката не е нищо друго освен единство на форма и съдържание.

Яворов - и като творец и като мислител, подхожда към проблемите на естетиката и психологията на творчеството като духовно свободна и разкрепостена личност. Без комплекса на малките нации за самодоказване на всяка цена и без желание за вместване в дадена нормативна система, само защото тя отговаря на модата на деня. Могъщото му дарование не може да бъде вкарано в прокурстовото ложе на която и да е естетическа система. Поетът търси отговор на глождещите го въпроси не като постигане на универсални формули, а като начин за диалогизиране със света като универсум и с универсума на теорията, с космоса и със самия себе си като микрокосмос.

Затова естетическите му прозрения не могат да бъдат обяснени само в паралел със стари и нови мислители и школи. Компаративистиката далеч не е ключ за отваряне всички врати на *“светая светих”* на гения. Постмодернистичната перцепция твърде много спекулира с възможната безграничност и отвореност на асоциативното съзнание. Хегел може да бъде обяснен с Аристотел, но не и обратното. Интерпретацията посредством метода на аналогията не разкриват собственото, оригиналното у твореца. Моделът на ДРУГОСТТА не може да бъде универсален път за обяснение на художествения феномен. Ако е безспорно вярно, че началото на додекафонията може да се търси у Моцарт и от него вървят пътища към Шьонберг, то чрез Шьонберг не може да бъде обяснен Моцарт.

Яворов е доказателство за гениалността като внезапно озарение, за спонтанност и интуитивност, които не се нуждаят от самоцелна ерудираност и прекомерно обговаряне на тези, прочути модели и авторитети. Той е ценен не с това, по което прилича на Х или У, а с